

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH W ZESPOLE SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH NR 18 W KRAKOWIE

Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 18 w Krakowie, kierując się dobrem małoletnich uczniów, zgodnie z obowiązkami określonymi w art. 22 b oraz 22c ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 z późn. zm.) wprowadzonymi przez art. 7 pkt 6 ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2023.1606) zmieniającej m.in. ustawę z dniem 15 lutego 2024 r. przyjmuje Standardy Ochrony Małoletnich, określające:

ROZDZIAŁ I

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między uczniem a personelem szkoły, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec uczniów.

§ 1

1. Zadaniem personelu naszej szkoły jest kierowanie się dobrem Dziecka/Ucznia, podejmowanie wszystkich działań w zgodzie z obowiązującymi przepisami prawnymi - w tym obowiązkiem ochrony dzieci przed krzywdzeniem.
2. Wszyscy pracownicy i współpracownicy szkoły bez względu na pełnioną funkcję lub stanowisko oraz inne osoby realizujące zadania na terenie szkoły na podstawie umów cywilno-prawnych (w tym stażyści i wolontariusze) zobowiązani są stosować wszystkie zasady zapewniające bezpieczne relacje między uczniem a personelem szkoły.

§ 2

1. Niedozwolone jest przejawianie wobec DZIECKA jakichkolwiek zachowań przemocowych, naruszających prawa lub dobra osobiste DZIECI będących uczniami naszej szkoły, sprzecznych z szeroko rozumianym dobrem i interesem DZIECKA, zarówno w trakcie jego przebywania na terenie szkoły jak również poza jej terenem, w szczególności:
  - a) będących okazywaniem wobec DZIECKA braku szacunku;
  - b) narażających DZIECKO na niebezpieczeństwo utraty zdrowia, życia;
  - c) naruszające godność DZIECKA, dyskryminujące DZIECKO ze względu na płeć, rodzinę lub miejsce pochodzenia, wyznanie, orientację seksualną czy poglądy polityczne, czy z jakichkolwiek innych powodów;

- d) będących przekroczeniem nietykalności fizycznej DZIECKA lub jego seksualności m.in. dotykania DZIECKA w sposób niewłaściwy, nieprzyzwoity;
- e) powodujące szkody na zdrowiu fizycznym lub psychicznym DZIECKA, wywołujące cierpienia lub krzywdy moralne;
- f) istotnie naruszające jego prywatność lub wzbudzające w nim poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, stosowanych zarówno w formie jawnej lub ukrytej, bezpośredniej czy za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej;
- g) polegających na używaniu wobec DZIECKA wymagań lub treści nieadekwatnych do jego wieku lub sytuacji;
- h) ujawniających jakichkolwiek informacje o DZIECKU osobom nieuprawnionym, w tym innym dzieciom, innym rodzicom, dotyczących wszystkich wrażliwych obszarów funkcjonowania DZIECKA w szczególności: jego sytuacji rodzinnej, zdrowotnej, ekonomicznej, prawnej, czy wizerunku;
- i) sprzyjających demoralizacji dzieci m.in. stosowania w obecności DZIECI wulgaryzmów, alkoholu, narkotyków lub innych środków psychoaktywnych lub udostępniania DZIECIOM wyrobów tytoniowych, alkoholu, narkotyków, lub innych środków psychoaktywnych;
- j) mogących być oznaką lub przyczyną braku bezstronności wobec DZIECKA w tym czerpaniem korzyści majątkowych z relacji z dzieckiem i/lub jego rodzicami;
- k) będących przekroczeniem niezbędnych czynności pielęgnacyjnych lub higienicznych wobec DZIECKA takich jak pomoc w ubieraniu dziecka, wykraczających poza obowiązki służbowe;
- l) ograniczające lub pozbawiające DZIECKO dostępu do świadczeń realizowanych przez naszą szkołę - zarówno w trakcie zajęć lekcyjnych i jak i pozalekcyjnych (realizowanych przez placówkę na jej terenie lub poza nim), za wyjątkiem sytuacji wynikających z zapewnienia bezpieczeństwa innym uczniom.

ROZDZIAŁ II

Zasady i procedury podejmowania interwencji, w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego.

§ 3

W celu właściwej oceny działań podejmowanych przez przedstawiciela naszej szkoły w sytuacji krzywdzenia dziecka wynikającymi z niewłaściwie wykonywanej władzy rodzicielskiej, wszyscy pracownicy szkoły zapoznają się z następującymi zagadnieniami:

Władza rodzicielska	Ogół obowiązków i praw względem dziecka, których celem jest zapewnienie mu należytej pieczy i strzeżenie jego interesów. Obowiązek wychowania dziecka, z poszanowaniem jego godności i praw.	art. 95 § 1, art. 96 i art. 98 § 1. Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego
<u>Ingerencja we władzę rodzicielską</u> może być dokonana jedynie przez Sąd , który może ustanowić/orzec:		
Ograniczenie władzy rodzicielskiej	Może nastąpić w sytuacji zagrożenia dobra dziecka. Cel: pomoc rodzicom dla właściwego wykonywania tej władzy.	art. 109 k.r.o.
Zawieszenie władzy rodzicielskiej	W przypadku <u>przemijającej przeszkody</u> w wykonywaniu władzy rodzicielskiej (przyczyny np. dłuższy wyjazd rodzica za granicę, chorobę rodzica, pobyt rodzica w zakładzie karnym).	art. 110 k.r.o.
Pozbawienie władzy rodzicielskiej	Jeżeli władza rodzicielska nie może być wykonywana z powodu trwałej przeszkody, albo jeżeli rodzice nadużywają władzy rodzicielskiej lub w sposób rażący zaniedbują swe obowiązki względem dziecka. Pozbawienie władzy rodzicielskiej może być orzeczone także w stosunku do jednego z rodziców.	art. 111 k.r.o.

Reprezentant dziecka	Gdy dochodzi do przestępstwa wobec dziecka ze strony rodzica, a żaden z rodziców nie może go reprezentować, sąd opiekuńczy ustanawia reprezentanta .	ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1606) do kodeksu rodzinnego i opiekuńczego
Przemoc domowa	<p>Jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę, ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej. 	
Osobą doznającą przemocy może być m. in.:	<ul style="list-style-type: none"> małoletni będący świadkiem przemocy domowej wobec osób, o których mowa poniżej, małżonek, (także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione) oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie, rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia i jej małżonek oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie, osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie, <ul style="list-style-type: none"> osoba wspólnie zamieszkująca i gospodarująca oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie, a także osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania. 	
Osobą uznana za osobę stosującą przemoc domową	może być <u>tylko</u> osoba pełnoletnia	

§ 4

Wszyscy pracownicy szkoły rozumieją znaczenie pojęć ważnych w podejmowaniu interwencji wobec sytuacji krzywdzenia dziecka.

1. Przemoc domowa.

2. Przestępstwo ścigane z urzędu.

<p>Przestępstwa ścigane z urzędu takie jak wymienione w tabeli, mogą współwystępować z przemocą domową:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Art. 207 k.k. – znęcanie się (przestępstwo ścigane „z urzędu”) • Art. 148 k.k. – Zabójstwo (przestępstwo ścigane „z urzędu”) • Art. 155 k.k. - Nieumyślne spowodowanie śmierci (przestępstwo ścigane „z urzędu”) • Art. 156 k.k. - Ciężki uszczerbek na zdrowiu (przestępstwo ścigane „z urzędu”) • Art. 157 k.k. - Średni i lekki uszczerbek na zdrowiu (co do zasady przestępstwo ścigane „z urzędu”, jeśli osobą pokrzywdzoną jest osoba najbliższa wspólnie zamieszkująca ze sprawcą) • Art. 160 k.k. - Narażenie człowieka na niebezpieczeństwo (co do zasady przestępstwo ścigane „z urzędu”, Jeżeli sprawca działa nieumyślnie a pokrzywdzonym jest osoba najbliższa, ściganie następuje na jej wniosek) • Art. 162 k.k. - Nieudzielenie pomocy (przestępstwo ścigane „z urzędu”) • Art. 190 k.k. - Groźba karalna (przestępstwo ścigane na wniosek pokrzywdzonego Art. 190a k.k. - Uporczywe nękanie • Art. 191 k.k. - Zmuszanie do określonego zachowania • Art. 191a k.k. - Naruszenie intymności seksualnej (przestępstwo ścigane na wniosek pokrzywdzonego) • Art. 193 k.k. - Zakłócenie miru domowego (przestępstwo ścigane na wniosek pokrzywdzonego) • Art. 197 k.k. - Zgwałcenie i wymuszenie czynności seksualnej (przestępstwo ścigane „z urzędu”) • Art. 198 k.k. - Seksualne wykorzystanie niepoczytalności lub bezradności (przestępstwo ścigane „z urzędu”) • Art. 199 k.k. - Seksualne wykorzystanie stosunku zależności lub krytycznego położenia (przestępstwo ścigane „z urzędu”) • Art. 200 k.k. - Seksualne wykorzystanie małoletniego (przestępstwo ścigane „z urzędu”) • Art. 201 k.k. – Kazirodztwo (przestępstwo ścigane „z urzędu”) • Art. 203 k.k. - Zmuszenie do uprawiania prostytucji (przestępstwo ścigane „z urzędu”) • Art. 208 k.k. - Rozpijanie małoletniego (przestępstwo ścigane „z urzędu”) • Art. 209 k.k. – Niealimentacja • Art. 210 k.k. - Porzucenie małoletniego lub osoby nieporadnej (przestępstwo ścigane „z urzędu”)
--	---

	<p>Ponadto</p> <ul style="list-style-type: none"> • Art. 216 k.k. – Zniewaga (przestępstwo ścigane z oskarżenia prywatnego) • Art. 217 k.k. - Nietykliwość cielesna (przestępstwo ścigane z oskarżenia prywatnego) • Art. 288 k.k. - Zniszczenie mienia ruchomego (co do zasady przestępstwo ścigane na wniosek pokrzywdzonego)
--	---

§ 5

Zasady reagowania na sytuację krzywdzenia dziecka wynikające z przepisów prawa, stosowane w naszej szkole:

<p>1. W przypadku <u>podejrzenia zagrożenia</u> dobra dziecka:</p>	
<p>Szkoła ma <u>obowiązek</u> powiadomić Sąd Rodzinny (art. 572 kodeksu postępowania cywilnego)</p> <p>- kryterium: BEZPIECZEŃSTWO DZIECKA, nie zawsze spowodowane winą rodziców.</p> <p>W uzasadnieniu zawiadomienia Sądu Rodzinnego należy wyraźnie wskazać wszelkie okoliczności dotyczące sytuacji dziecka i opisać niepokojące zachowanie po stronie dziecka i/lub jego opiekunów.</p> <p>Placówka zawiadamiająca sąd rodzinny nie jest stroną postępowania.</p>	
<p>powinna zawiadomić, gdy wystąpią okoliczności wymienione poniżej:</p>	<p>pilnie zawiadamia, gdy wystąpią okoliczności wymienione poniżej:</p>
<ul style="list-style-type: none"> • alkoholizm rodzica/rodziców, • dziecko jest świadkiem konfliktów rodzinnych, • dziecko jest świadkiem stosowania przemocy domowej, • dziecko opuszcza zajęcia szkolne, • brak zainteresowania/kontaktu/porzucenie przez rodzica, • dziecko jako osoba doświadczająca przemocy ze strony rodzica/rodziców, • rodzic ignoruje zauważane przez szkołę symptomy zaburzeń rozwojowych, zdrowotnych, w tym w tym psychicznych dziecka, 	<ul style="list-style-type: none"> • zaniedbywanie dziecka w konsekwencji nadużywania alkoholu i innych używek, • skrajną niewydolność wychowawczą, • brak kontaktów z dzieckiem bądź kontakty sporadyczne, • złe wzorce wychowawcze, • awantury i agresywne zachowania pod wpływem alkoholu, który jest nadużywany, • nienależyte wykonywanie obowiązku alimentacyjnego (brak świadczeń, opóźnienia, zadłużenie), • znęcanie się nad rodziną w obecności dziecka, • nie sprawowanie pieczy w ogóle, • rażące zaniedbywanie pieczy, • znęcanie się nad dzieckiem,

<ul style="list-style-type: none"> • dziecko ma trudności w nauce i rodzice nie podejmują diagnozy problemów, • przemoc rówieśnicza/konflikty z rówieśnikami, • konflikty z nauczycielami, • utrudnianie są kontakty z dzieckiem drugiemu rodzicowi, • dziecka włączane jest w konflikty związane z rozstaniem rodziców. 	<ul style="list-style-type: none"> • niewłaściwe metody wychowawcze, • osadzenie w zakładzie karnym (zły wzór, niewykonywanie obowiązków), • brak kontaktów z dzieckiem, • uniemożliwianie drugiemu rodzicowi kontaktów z dzieckiem • porzucenie dziecka (brak wiadomości o rodzicu), • skrajne zaniedbanie grożące dziecku śmiercią, • tolerowanie wagarów, złego towarzystwa, porzucenia nauki, • brak mieszkania, elementarnych warunków bytowych, • niedorozwój umysłowy uniemożliwiający wychowanie, • zaburzenia psychiczne uniemożliwiające wychowanie, • zły stan zdrowia fizycznego uniemożliwiający wychowanie.
<p>2. W przypadku podejrzenia występowania <u>Przemocy domowej</u></p>	<p>należy wszcząć procedurę „Niebieskie Karty”. (Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r.).</p>
<p>3. W przypadku występowania <u>przestępstwa ściganego z urzędu</u> współwystępującego z przemocą domową</p>	<p>należy zawiadomić organy ścigania (Policja, prokuratura) zgodnie z art. 12 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, oraz art. 304 kodeksu postępowania karnego.</p>

§ 6

Normy prawne a obowiązek reagowania na krzywdzenie dziecka, oraz obowiązek zawiadomienia organów ścigania o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

<p>art. 12 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej</p>	<p>Osoby, które w związku z wykonywaniem swoich obowiązków służbowych lub zawodowych powzięły podejrzenie o <u>popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy domowej</u></p>	<p><u>niezwłocznie zawiadamiają o tym Policję lub</u> prokuratora.</p>
--	---	---

	Osoby będące świadkami przemocy domowej	powinny zawiadomić o tym Policję, prokuratora lub inny podmiot działający na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.
art. 304 kodeksu postępowania karnego	Instytucje państwowe i <u>samorządowe</u> , które w związku ze swą działalnością <u>dowiedziały się o</u> popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu	są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję, oraz przedsięwziąć niezbędne czynności, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa
art. 240 kodeksu karnego	<p>Ten kto nie zawiadamia niezwłocznie organu powołanego do ścigania przestępstw, mając wiarygodną wiadomość usiłowaniu lub dokonaniu przestępstwa podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.</p> <p>Nie popełnia przestępstwa określonego wyżej ten, kto zaniechał zawiadomienia, gdy:</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • ma podstawę do przypuszczenia, że wymieniony organ <u>wie</u> o przygotowywanym, dokonanym czynie zabronionym, • zapobiegł popełnieniu przygotowywanego lub usiłowanego czynu zabronionego określonego, • jest pokrzywdzonym jednym z opisywanych przestępstw, • zaniechał zawiadomienia z obawy przed odpowiedzialnością karną grożącą jemu samemu lub jego najbliższymi. 	

ROZDZIAŁ III

Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury „Niebieskie Karty”.

§ 7

Procedura działań przedstawiciela szkoły, w związku z pozyskaniem informacji (podejrzenia) o przemocy wobec dziecka lub przestępstwa na szkodę małoletniego wygląda następująco:

W sytuacji podejrzenia przestępstwa na szkodę małoletniego lub przemocy względem małoletniego:		
Pracownik szkoły (dotyczy wszystkich pracowników szkoły), posiadający takie informacje, zobowiązany jest poinformować dyrektora szkoły (lub pod jego nieobecność osobę pełniącą jego obowiązki).	Pracownik szkoły opisuje okoliczności pozyskania tych informacji w notatce służbowej, którą przekazuje dyrektorowi.	
A. Jeżeli sprawcą działań na szkodę małoletniego (m.in. przemocy lub/i przestępstwa) jest osoba nie będąca rodzicem		
<ul style="list-style-type: none"> w sytuacji, gdy opisane zdarzenie nie spełnia kryterium przestępstwa ściganego z urzędu, 		
dyrektor szkoły lub wskazana przez niego osoba, informuje rodzica lub rodziców o szczegółach powzięcia informacji o krzywdzeniu małoletniego.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informuje rodziców o ich prawie do złożenia zawiadomienia. 2. Informuje także rodzica o obowiązku powiadomieniu Sądu opiekuńczego przez szkołę zgodnie z art. 572 kpc. 3. Zobowiązuje również rodzica/ów do podjęcia współpracy w zakresie udzielenia dziecku niezbędnej pomocy w związku z zaistniałą sytuacją. 	Wszystkie działania przedstawiciela oświaty (pedagoga/psychologa, in. wskazanego przez dyrektora) oraz postawy rodziców, pracownik oświaty dokumentuje w notatce służbowej.

<ul style="list-style-type: none"> • natomiast, w sytuacji gdy <u>opisane zdarzenie spełnia kryteria przestępstwa</u> ściganego z urzędu 		
<p>dyrektor szkoły lub wyznaczona przez niego osoba zobowiązany jest niezwłocznie poinformować co najmniej jednego rodzica dziecka, wezwać do szkoły w celu poinformowania go o okolicznościach zdarzenia</p>	<p><u>Informuje rodzica lub rodziców o szczegółach powzięcia informacji o krzywdzeniu małoletniego i informuje ich o obowiązku ustawowym szkoły zobowiązującym ją do zawiadomienia policji lub prokuratury z urzędu zgodnie z art. 304 kpk oraz powiadomieniu Sądu opiekuńczego zgodnie z art. 572 kpc.</u></p>	<p>Wszystkie działania przedstawiciela oświaty (pedagoga/psychologa, in. wskazanego przez dyrektora) oraz postawy rodziców pracownik oświaty dokumentuje w notatce służbowej.</p>
<p>B. Jeżeli sprawcą działań na szkodę małoletniego jest osoba nie będąca rodzicem, ale jednocześnie zachodzą okoliczności wymagające wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”</p>		
<p>dyrektor szkoły lub wyznaczona przez niego osoba zobowiązany jest niezwłocznie poinformować co najmniej jednego rodzica dziecka, oraz wezwać go do szkoły w celu poinformowania o okolicznościach zdarzenia.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pracownik oświaty w obecności wezwanego rodzica wypełnia formularz „Niebieska Karta A” i wręcza mu formularz „Niebieska Karta B”. 2. Zobowiązuje również rodzica do podjęcia współpracy w zakresie udzielenia dziecku niezbędnej pomocy w związku z zaistniałą sytuacją. 	<p>Wszystkie działania przedstawiciela oświaty oraz postawy rodziców pracownik oświaty dokumentuje w notatce służbowej.</p>
<p>C. Jeżeli sprawcą działań na szkodę małoletniego, o którym dowiedział się pracownik szkoły, jest jeden z rodziców</p>		
<p>dyrektor szkoły lub wyznaczona przez niego osoba zobowiązany jest niezwłocznie wezwać rodzica niekrzywdzącego w celu poinformowania go</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informuje rodzica niekrzywdzącego o obowiązku zawiadomienia o przestępstwie bez względu na to, czy to 	<p>Wszystkie działania przedstawiciela oświaty oraz postawy rodziców pracownik oświaty dokumentuje w notatce służbowej.</p>

<p>o wszystkich ustawowych działaniach szkoły.</p>	<p>przestępstwo ścigane z urzędu czy nie.</p> <p>2. W tym przypadku zachodzą także okoliczności wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”, więc dodatkowo w obecności wezwanego rodzica wypełnia się formularz „Niebieska Karta A”, a rodzicowi niekrzywdzącemu wręcza formularz „Niebieska Karta B”.</p> <p>3. Zobowiązuje również rodzica do podjęcia współpracy w zakresie udzielenia dziecku niezbędnej pomocy w związku z zaistniałą sytuacją.</p> <p>4. Jeżeli z opisu sytuacji przemocy wobec dziecka zachodzi podejrzenie zagrożenia życia lub zdrowia (patrz Kwestionariusz szacowania ryzyka), osoba wszczynająca procedurę „Niebieskie Karty” ma obowiązek wezwać policję i poinformować o konieczności podjęcia działań określonych w art. 3 ust 1 pkt. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.</p>	
<p>D. Jeżeli sprawcą przestępstwa na szkodę małoletniego są oboje rodzice lub gdy dziecko pozostaje pod władzą rodzicielską jedynie rodzica będącego sprawcą przestępstwa wobec niego</p>		
<p>dyrektor szkoły lub wyznaczona przez niego</p>	<p>1. Pracownik oświaty wypełnienia formularz</p>	<p>Wszystkie działania przedstawiciela oświaty</p>

<p>osoba zobowiązany jest <u>niezwłocznie wezwać rodzica</u> w celu poinformowania go o wszystkich ustawowych działaniach szkoły.</p>	<p>„Niebieska Karta A” - w <u>obecności pełnoletniej osoby</u> najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny lub pełnoletniej osoby wskazanej przez małoletniego, której także wręcza się formularz „Niebieska Karta B”.</p> <p>2. Jeżeli z opisu sytuacji przemocy wobec dziecka zachodzi podejrzenie zagrożenia życia lub zdrowia (patrz Kwestionariusz szacowania ryzyka) osoba wszczynająca procedurę „Niebieskie Karty” ma obowiązek wezwać policję.</p>	<p>oraz postawy i zachowania przedstawicieli innych służb przedstawiciel oświaty dokumentuje w swojej notatce urzędowej.</p>
<p>E. Jeżeli działania na szkodę małoletniego stosuje inny małoletni, dyrektor placówki oświatowej lub wyznaczona przez niego osoba zobowiązany jest niezwłocznie:</p>		
<p>1. poinformować o okolicznościach zdarzenia co najmniej jednego rodzica dziecka krzywdzonego oraz zaprosić do siedziby placówki oświatowej,</p>	<p>1. Podczas spotkania, pracownik oświaty informuje rodzica/ów o działaniach jakie zostaną podjęte wobec małoletniego krzywdzącego oraz jego rodziców.</p>	<p>1. Spotkania z rodzicami małoletnich powinny odbywać się w innym czasie, <u>po przeprowadzeniu</u> rozmów z dzieckiem krzywdzonym i krzywdzącym.</p> <p>2. Rozmowy z dzieckiem krzywdzonym i krzywdzącym, również nie powinny być prowadzone w tym samym miejscu i czasie.</p>
<p>2. poinformować o okolicznościach zdarzenia co najmniej jednego rodzica dziecka krzywdzonego oraz zaprosić do siedziby placówki oświatowej,</p>	<p>1. Zobowiązuje rodziców dziecka krzywdzącego do podjęcia niezbędnych działań z ich dzieckiem w celu ograniczenia jego zachowań naruszających prawa innych, ale z poszanowaniem jego praw, a w szczególności bez</p>	<p>3. Nie należy doprowadzać do konfrontacji rodziców na terenie szkoły.</p> <p>4. Cel spotkań: podjęcie czynności prawnych, ale</p>

	<p>stosowania wobec niego przemocy.</p> <p>2. Informuje rodziców, że zachowanie dziecka może świadczyć o zagrożeniu demoralizacji, z tego powodu placówka oświatowa ma <u>obowiązek poinformować Sąd opiekuńczy</u> zgodnie z Ustawą z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich, a rodzice zobowiązani są do podjęcia działań ochrony dziecka przed demoralizacją</p> <p>3. Natomiast, jeżeli podczas rozmowy z dzieckiem krzywdzącym, ujawniło ono doświadczenie przemocy domowej w formie działania lub zaniechania ze strony rodzica/ów, dyrektor szkoły lub wyznaczona przez niego osoba podejmuje działania, w zależności od okoliczności (jw. w tabeli)</p>	<p>przede wszystkim zadbanie o dobro i bezpieczeństwo wszystkich małoletnich.</p> <p>5. Wszystkie działania przedstawiciela szkoły z dziećmi i ich rodzicami wymagają szczegółowej dokumentacji opisujące jego działania oraz postawy dzieci i ich rodziców.</p>
--	---	---

§ 8

W celu realizacji obowiązków wynikających z § 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" (Dz. U. poz. 1870), każdy przedstawiciel placówki oświatowej ma obowiązek zapoznać się z przepisami obowiązującymi do wszczęcia procedury.

1. Procedurę Niebieskie Karty w przypadku oświaty wszczyna pedagog, psycholog - zasada ta dotyczy także podejrzenia przemocy domowej w relacji osób dorosłych (np. rodziców ucznia).
2. Wszczęcie procedury Niebieskich Kart nie wymaga niczyjej zgody – ani osoby doświadczającej przemocy (również dorosłej), ani rodzica, czy opiekuna.
3. Zawsze w przypadku wszczęcia procedury Niebieskich Kart należy rozważyć, czy jednocześnie nie ma obowiązku zawiadomienia organów ścigania lub sądu rodzinnego

(art. 12 Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, art. 304 kk, art. 572 kpc) - **Załącznik nr 1, Załącznik nr 2.**

4. Wszczynając procedurę należy wypełnić Niebieską Kartę część „A” – w przypadku osoby niepełnoletniej w obecności opiekuna prawnego, faktycznego, lub osoby wskazanej przez dziecko.
5. Niebieską Kartę część „B” przekazuje się dorosłej osobie doświadczającej przemocy domowej lub opiekunowi prawnemu / faktycznemu w przypadku dziecka.
6. Niebieską Kartę część „A” przekazuje się do Zespołu Interdyscyplinarnego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka / osoby doświadczającej przemocy domowej.
7. Pracownik szkoły (pedagog/psycholog/wychowawca) powinien być włączony do prac grupy diagnostyczno – pomocowej powoływanej przez Zespół Interdyscyplinarny.

§ 9

W celu objęcia rodziny i/lub małoletniego doświadczającego przemocy domowej wsparciem, oraz podejmowaniu działań adekwatnych w szacowaniu ryzyka wystąpienia krzywdzenia szkoła korzysta ze standaryzowanych narzędzi diagnostycznych:

1. Kwestionariusza szacowania ryzyka wobec dziecka dla Policji określonego w art. 15a ustawy o Policji - **Załącznik nr 3.**
2. Kwestionariuszy Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” IPZ - **Załącznik nr 4.**

ROZDZIAŁ IV

Zasady przeglądu i aktualizacji standardów.

§ 10

1. Dyrektor placówki oświatowej lub wyznaczona przez niego osoba co najmniej raz na dwa lata dokonuje przeglądu i aktualizacji standardów.
2. Przegląd i aktualizacja standardów polega między innymi na:
  - a) zbieraniu informacji od pracowników placówki, małoletnich oraz ich rodziców w zakresie przydatności i czytelności procedur jak również ocen na temat praktycznego ich wdrażania w sytuacjach krzywdzenia dzieci,
  - b) weryfikowaniu zapisów standardów w zakresie ich zgodności ze zmieniającym się prawem.
3. Dyrektor placówki oświatowej lub wyznaczona przez niego osoba na Radzie Pedagogicznej, przedstawia uwagi i wnioski, opracowane na podstawie informacji uzyskanych zgodnie z działaniami opisanymi w pkt 2.
4. Dyrektor wraz z Radą Pedagogiczną podejmuje decyzję o aktualizacji Standardów Ochrony Małoletnich, zgodnie z zaakceptowanymi wnioskami.

ROZDZIAŁ V

Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie pracowników szkoły do stosowania standardów, zasady przygotowania pracowników szkoły do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności.

§ 11

1. Za przygotowanie pracowników szkoły do stosowania standardów odpowiedzialny jest Dyrektor szkoły, który wraz z pedagogiem szkolnym lub i psychologiem szkolnym zapoznaje wszystkich pracowników szkoły z wprowadzonymi Standardami Ochrony Małoletnich.
2. Zespół składający się z: dyrektora placówki oraz psycholog szkolny lub/ i pedagog szkolny przeprowadzają spotkanie szkoleniowe mające na celu przygotowanie pracowników szkoły do wdrożenia i realizacji standardów.
3. Dyrektor odpowiedzialny jest za przekazanie strony proceduralnej standardów w tym przepisów prawnych ciążących na placówkach w zakresie ochrony małoletnich przed krzywdzeniem.
4. Psycholog lub/i pedagog – odpowiedzialni są za zapoznanie pracowników szkoły z aspektem psychologiczno – wychowawczym procedur ze szczególnym uwzględnieniem sfery emocjonalnej osób doświadczających przemocy i uwrażliwienie pracowników szkoły w zakresie odpowiedniego podejścia do stosowania przepisów, kierując się szeroko rozumianym dobrem małoletniego.
5. **Wszyscy pracownicy szkoły zobowiązani są podpisać oświadczenie** potwierdzające zapoznanie się ze Standardami Ochrony Małoletnich i stosowania zapisów w nich zawartych.

§ 12

1. Dyrektor szkoły listę obecności ze spotkania szkoleniowego wraz z oświadczeniami przechowuje w sposób zgodny z zasadami określonym w Rozdziale VIII.

ROZDZIAŁ VI

Zasady i sposób udostępniania uczniom i ich rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów, do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania.

§ 13

1. Dyrektor szkoły zobowiązany jest udostępnić uczniom i ich rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym przyjęte i obowiązujące standardy ochrony małoletnich.

§ 14

1. Udostępnianie standardów uczniom szkoły odbywa się poprzez Wychowawców klas:

- a) którzy zobowiązani są na początku każdego semestru poinformować uczniów o obowiązujących standardach (z informacją na temat zachowań niedozwolonych wobec małoletnich ze strony pracowników szkoły oraz innych małoletnich), a następnie poinformować o formach zgłaszania krzywdzenia małoletnich i osobach przyjmujących zgłoszenia,
  - b) oraz zobowiązani są udokumentować przeprowadzone zajęcia w dzienniku lekcyjnym wraz z listą obecności uczniów biorących udział w zajęciach.
2. Uczniowie mają dostęp do treści standardów formie papierowej w gabinecie pedagoga/psychologa.
  3. Dokument Standardy Ochrony Małoletnich, udostępniony jest na stronie internetowej szkoły.

§ 15

1. Udostępnianie standardów rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym odbywa się poprzez Wychowawców klas:
  - a) którzy zobowiązani są na pierwszej wywiadówce poinformować wszystkich uczestniczących o obowiązujących standardach ze szczególnym naciskiem na opis niedozwolonych zachowań przemocowych wobec dzieci ze strony dorosłych, w tym rodziców,
  - b) oraz o obowiązku podejmowania przez szkołę interwencji w sytuacji stosowania przemocy domowej lub w szkole wobec dzieci.
2. Wychowawca prowadzący spotkanie z rodzicami zobowiązany jest udokumentować zapoznanie ze standardami w notatce oraz zebrać od uczestniczących rodziców oświadczenia o zapoznaniu ich ze standardami ochrony małoletnich.
3. Rodzice mają dostęp do treści standardów formie papierowej w gabinecie pedagoga/psychologa.
4. Przekazaniu i opublikowaniu ww standardów powinno towarzyszyć przekazanie informacji o placówkach, instytucjach niosących pomoc dziecku i rodzinie w nie przemocowym regulowaniu relacji, podnoszeniu kompetencji wychowawczych, wsparciu w kryzysie psychicznym.

ROZDZIAŁ VII

Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia procedury postępowania.

§ 16

1. Wszyscy pracownicy szkoły świadomi są odpowiedzialności za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia.
2. Wszyscy pracownicy szkoły posiadają wiedzę dotyczącą zgłaszania przemocy wobec małoletnich zarówno stosowanej na terenie szkoły jak również w środowisko domowym małoletniego oraz przeszli szkolenia przez osoby odpowiedzialne w placówce za wdrażanie standardów.

§ 17

<p>W przypadku, gdy małeletni doświadczaający krzywdzenia zgłasza to pracownikowi (pedagogicznemu szkoły i pracownikowi niepedagogicznemu szkoły):</p>	<ul style="list-style-type: none"> • każdy pracownik obowiązany jest przyjąć zgłoszenie od małeletniego i udokumentować przebieg rozmowy wraz z cytataami i zachowaniami małeletniego w notatce służbowej, • następnie przekazuje zgłoszenie (w formie notatki z rozmowy z dzieckiem) do pedagoga lub psychologa, • pedagog/ psycholog przyjmujący zgłoszenie niezwłocznie informuje dyrektora szkoły, a w przypadku jego nieobecności, wicedyrektora, który wszczyna procedury określone w ROZDZIALE III. 	<p>W każdym przypadku opracowuje się plan wsparcia małeletniego zgodnie z zasadami określonymi w ROZDZIALE XII</p>
<p>gdy zgłaszającym o zdarzeniu zagrażającym małeletniemu jest osoba trzecia (świadek przemocy):</p>	<ul style="list-style-type: none"> • każdy pracownik szkoły zobowiązany jest udokumentować zgłoszenie i niezwłocznie przekazać informację dyrektorowi szkoły, a w przypadku jego nieobecności, zastępcę dyrektora szkoły który wszczyna procedury określone w ROZDZIALE III. 	
<p>W przypadku, gdy świadkiem zdarzenia zagrażającego małeletniemu jest pracownik placówki oświatowej, lub gdy pracownik placówki oświatowej zaobserwował specyficzne symptomy świadczące o przemocy w zachowaniach dziecka lub zaobserwował specyficzne obrażenia ciała świadczące o krzywdzeniu dziecka:</p>	<p>zapewnia dziecku niezwłoczny kontakt z psychologiem lub pedagogiem szkolnym , a następnie niezwłocznie i niezwłocznie przekazuje informację dyrektorowi szkoły, a w przypadku jego nieobecności, zastępcy dyrektora szkoły którzy wszczynają procedury określone w ROZDZIALE III.</p>	

ROZDZIAŁ VIII

Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.

§ 18

1. Dyrektor placówki oświatowej zobowiązany jest prowadzić i przechowywać dokumentację ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniemu.

§ 19

1. Dokumentacja, o której mowa w § 18 przechowywana jest w oddzielnym segregatorze opisanym: Standardy Ochrony Małoletnich - „Dokumentacja ujawnionych incydentów lub zdarzeń w ramach Standardów Ochrony Małoletnich rok .....", w której zakładane są teczki imienne małoletnich, tworzone w każdym indywidualnym przypadku ujawnienia lub zgłoszenia.

§ 20

1. Dokumentacja o której mowa w § 18 zawierać będzie wszystkie dokumenty wytworzone zgodnie z procedurami określonymi w niniejszych Standardach Ochrony Małoletnich.
2. Wszystkie przechowywane dokumenty powinny być przechowywane w oryginałach z wyjątkiem tych dokumentów, których oryginały zostały przekazane do innych instytucji (np. zawiadomienie policji lub prokuratury, zawiadomienie sądu opiekuńczego, druk formularza Niebieska Karta A), w tych przypadkach, w dokumentacji przechowywane są ich kopie potwierdzone za zgodność z oryginałem.

§ 21

1. Dokumentacja, o której mowa w § 18 znajduje się w gabinecie wicedyrektora ds. wychowawczych.

§ 22

1. W pozostałych kwestiach nie określonych w § od 18 do 21, dotyczących dokumentacji o której mowa w §18 stosuje się zasady prowadzenia i przechowywania dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej ustalone w Zespole Szkół Nr 18 w Krakowie, ul. Senatorska 35.

ROZDZIAŁ IX

Zasady dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone.

§ 23

1. Na terenie naszej szkoły, w relacjach między małoletnimi obowiązuje zasada równości w swoich prawach.
2. Każdy uczeń bez względu na płeć, pochodzenie, wyznanie, status socjoekonomiczny, stan rodzinny czy orientację seksualną jest równy w swoich prawach.

3. Do obowiązków dorosłych, zwłaszcza będących wychowawcami i nauczycielami jest modelowanie takiej postawy i monitorowanie jej przestrzegania między małoletnimi.
4. Zachowania małoletnich wobec siebie nie mogą naruszać obowiązujących przepisów prawnych.
5. Na terenie naszej szkoły, pomiędzy małoletnimi, zabronione są następujące zachowania:
  - a) **wszelkie przejawy przemocy fizycznej** i seksualnej tj.:
    - bicie, popychanie, szarpanie, przypalanie, szturchanie, kopanie itp.
    - niszczenie przedmiotów należących do małoletniego;
    - przymuszanie do czynności o charakterze seksualnym; - zmuszanie do innych zachowań wbrew woli małoletniego;
  - b) **wszelkie przejawy przemocy psychicznej** tj:
    - wyśmiewanie, poniżanie i ublizanie (zarówno w formie kontaktu bezpośredniego jak i pośredniego);
    - grożenie, zastraszanie, szantażowanie;
    - izolowanie i wykluczanie z grupy;
  - c) **wszelkie przejawy cyberprzemocy** tj.:
    - naruszanie dobrego imienia małoletniego z wykorzystaniem jego wizerunku w sieci;
    - obraźliwe komentarze w sieci pod adresem małoletniego;
    - produkowanie lub udostępnianie innym za pomocą cyfrowych technologii zdjęć, filmów ośmieszających małoletniego i publikowanie ich w sieci, także modyfikowanie treści z udziałem małoletniego w celu ośmieszenia go (w tym patostreaming);
    - podszywanie się za małoletniego w sieci i tworzenie treści w jego imieniu;
    - nakłanianie innych użytkowników technologii cyfrowych do określonych działań na szkodę małoletniego (np. wykluczania go z grupy, hejtowanie, udostępnianie szkalujących treści);
    - każde wykorzystanie jego wizerunku (np. zdjęcia) w sieci bez zgody opiekuna prawnego dziecka.
  - d) **każde inne działania naruszające prawa małoletniego lub jego dobra osobiste** w szczególności:
    - narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
    - naruszające jego godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
    - powodujące szkody na jego zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u niego cierpienie lub krzywdę,
    - istotnie naruszające jego prywatność lub wzbudzające w nim poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.
  - e) **narażające na niebezpieczeństwo utraty zdrowia i/lub życia** w tym posiadanie, podawanie lub udostępnianie niedozwolonych substancji psychoaktywnych, alkoholu, nikotyny, dopalaczy itp.

ROZDZIAŁ X

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet.

§ 24

1. Wszystkie urządzenia z dostępem do sieci Internet na terenie naszej szkoły, z których korzystają dzieci zabezpieczone są aktualnym oprogramowaniem chroniąc dostęp małoletnim przed treściami niebezpiecznymi.
2. Dzieci mogą korzystać z urządzeń elektronicznych, będących w zasobach placówki tylko i wyłącznie, podczas zajęć lekcyjnych lub pozalekcyjnych, tylko i wyłącznie w obecności pracownika szkoły lub innej osoby odpowiedzialnej za korzystanie z tych urządzeń.
3. Osoba odpowiedzialna za korzystanie z urządzeń z dostępem do sieci Internet obowiązana jest monitorować treści pobierane przez dzieci w trakcie zajęć lekcyjnych jak i pozalekcyjnych pod kątem bezpieczeństwa małoletnich.
4. W pomieszczeniu, w którym znajdują się urządzenia z dostępem do Internetu, z których korzystają dzieci, musi przebywać za każdym razem pracownik szkoły, który zobowiązany jest podjąć niezbędne działania chroniące dzieci przed niebezpiecznymi treściami, w przypadku złamania lub awarii zabezpieczeń sieci skutkującym dostępem dzieci do treści zakazanych.
5. W pomieszczeniu, w którym znajdują się urządzenia z dostępem do Internetu, w widocznym miejscu, znajduje się regulamin korzystania dzieci z sieci Internet oraz w miarę możliwości materiały informacyjno-edukacyjne lub/i profilaktyczne na temat bezpiecznego korzystania z sieci.
6. Zakazuje się udostępniania na terenie szkoły na urządzeniach zarówno będących w zasobach szkoły, jak również będącymi prywatną własnością osób (w tym małoletnich), wszelkich treści niebezpiecznych w tym pornograficznych, zawierających treści agresywne, promujące zachowania demoralizacyjne lub nielegalne, oraz wszelkie inne mogące być uznane za treści nieadekwatne dla małoletnich, którym są udostępniane.
7. Za udostępnianie treści niebezpiecznych, o których mowa w punkcie 6, odpowiada właściciel urządzeń, za pośrednictwem których zostały udostępnione co oznacza, że w przypadku, gdy udostępnienie nastąpiło na urządzeniach szkolnych odpowiada administrator sieci, natomiast gdy udostępnienie nastąpiło na urządzeniach prywatnych odpowiada ich właściciel.
8. Ponadto, na terenie szkoły obowiązuje:
  - a) całkowity zakaz korzystania z urządzeń telekomunikacyjnych podczas zajęć edukacyjnych przez uczniów - wyjątek stanowią jedynie sytuacje korzystania z telefonów w celach edukacyjnych – następuje to po uprzedniej informacji nauczyciela danej lekcji w czasie jej trwania;
  - b) całkowity zakaz korzystania z tych urządzeń podczas przerw śródlekcyjnych;
  - c) całkowity zakaz robienia zdjęć, nagrywania i rozpowszechniania zdjęć i nagrań dotyczących uczniów, nauczycieli i innych pracowników Szkoły, przebiegu zajęć oraz przerw międzylekcyjnych i innych związanych z organizacją zajęć.
9. Uczeń przynosi do szkoły telefon komórkowy i inne urządzenia elektroniczne na własną odpowiedzialność (za urządzenia przekazane małoletnim dzieciom przez rodziców, odpowiadają rodzice).

ROZDZIAŁ XI

Procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie.

§ 25

1. W ramach procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci opiekun IT (administrator) wyznaczony przez dyrektora szkoły, odpowiedzialny jest za zabezpieczenie profesjonalnym oprogramowaniem wszystkich urządzeń w placówce z dostępem do Internetu, przed dostępem małoletnich do niebezpiecznych treści.
2. Zabezpieczeniami mają być objęte wszystkie urządzenia, za pośrednictwem których dzieci przebywające na terenie szkoły, zarówno podczas zajęć lekcyjnych jak i pozalekcyjnych, mają dostęp do sieci Internet.
3. Zabezpieczenia, o których mowa w pkt 1 powinny być w miarę możliwości jak najnowsze i aktualizowane co najmniej raz w miesiącu. Za ich aktualizację odpowiada osoba wskazana w punkcie 1.
4. Administrator sieci wskazany przez dyrektora monitoruje ją w sposób umożliwiający wykrycie i wskazanie osoby odpowiedzialnej za ewentualne naruszenie bezpieczeństwa korzystania z sieci.
5. W pomieszczeniu, w którym znajdują się urządzenia z dostępem do Internetu, z których korzystają dzieci, musi przebywać za każdym razem pracownik szkoły, który zobowiązany jest podjąć niezbędne działania chroniące dzieci przed niebezpiecznymi treściami, w przypadku złamania lub awarii zabezpieczeń sieci skutkującym dostępem dzieci do treści zakazanych.
6. Nauczyciel informatyki, wskazany w punkcie 1, odpowiedzialny za urządzenia z dostępem do sieci Internet, regularnie informuje dzieci korzystające z tych urządzeń o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu.
7. Informowanie uczniów odbywa się w formie pogadanki lub warsztatów na początku roku szkolnego przed udostępnieniem uczniom urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet. W trakcie roku szkolnego, nauczyciel informatyki ma obowiązek we wszystkich pomieszczeniach, w których znajdują się urządzenia z dostępem do Internetu, w widocznym miejscu, umieścić regulamin korzystania dzieci z sieci Internet oraz w miarę możliwości materiały informacyjno-edukacyjne lub/i profilaktyczne na temat bezpiecznego korzystania z sieci.
8. W przypadku naruszenia zasad bezpieczeństwa i wykryciu sytuacji udostępnienia treści niebezpiecznych małoletnim za pośrednictwem urządzeń szkolnych, incydent zgłaszany jest dyrektorowi szkoły, a dyrektor szkoły nadzoruje ponowne zabezpieczenie urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu przez administratora lub nauczyciela informatyki. Do czasu zakończenia działań zabezpieczających urządzenia elektroniczne z dostępem do Internetu są niedostępne dla uczniów.
9. W przypadku wykrycia sytuacji udostępnienia treści niebezpiecznych małoletnim za pośrednictwem urządzeń prywatnych będących w dyspozycji osób przebywających na terenie szkoły, incydent zgłaszany jest dyrektorowi szkoły, a dyrektor szkoły podejmuje niezwłocznie działania mające na celu zabezpieczenie sytuacji małoletnich na terenie szkoły i podejmuje adekwatne działanie zgodnie z procedurami określonymi w § 1 Rozdziału III tego dokumentu.
10. Względem uczniów opisanych w punktach 7 lub 8, którzy zostali narażeni na dostęp do treści niebezpiecznych, pedagog szkolny lub psycholog przeprowadza wsparcie pedagogiczne i psychologiczne a następnie informuje jego opiekunów prawnych lub faktycznych o incydencie i opracowuje plan wsparcia zgodnie z Rozdziałem XII.

ROZDZIAŁ XII

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.

§ 26

1. Pedagog szkolny lub/i psycholog szkolny wyznaczony przez Dyrektora szkoły opracowują plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.
2. Plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia powinien zawierać:
  - a) opis ustaleń jaki/ jacy dostępni dorośli z ramienia placówki będą stanowili dla niego wsparcie z określeniem zakresu wsparcia oraz określające sposób i formę przekazania dziecku tych informacji (celem zwiększenia poczucia bezpieczeństwa przez świadomość istnienia jego sieci wsparcia);
  - b) opis działań osób stanowiących sieć wsparcia na terenie placówki ukierunkowanych na dobro małoletniego i odbudowywanie jego poczucia bezpieczeństwa realizowanych na terenie placówki;
  - c) opis działań rodzica niekrzywdzącego lub opiekuna faktycznego sprawującego bezpośrednią opiekę nad dzieckiem w zakresie jego postawy do zachowań dziecka po ujawnieniu krzywdzenia w tym: nieocenianie i nie krytykowanie dziecka za ujawnienie przemocy; dawanie przyzwolenia na ujawnianie różnorodnych emocji, bez zachęcania do ich tłumienia, nieodczuwania, zawstydzania za pojawiające się reakcje; cierpliwość wobec zmieniających się emocji u dziecka; przygotowania dziecka do uczestnictwa w dalszych procedurach po ujawnieniu krzywdzenia; ściągnięcia z dziecka poczucia winy i lęku za ujawnienie krzywdzenia,
  - d) opis działań rodzica niekrzywdzącego lub opiekuna faktycznego zawierający formy i miejsca wsparcia dziecka w instytucjach na terenie gminy lub powiatu, do których zgodnie z ustaleniami zobowiąże się rodzic.
3. Plan wsparcia małoletniego sporządzany jest w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden pozostaje w dokumentacji szkoły i przechowywany jest zgodnie z zasadami określonymi w Rozdziale VIII, a drugi zostaje wręczony rodzicowi lub opiekunowi faktycznemu, obecnemu podczas jego sporządzania.
4. Pedagog lub psycholog, prowadzą monitoring realizacji planu wsparcia małoletniego dokumentując realizowane działania zarówno realizowane przez pracowników szkoły jak i rodzica lub opiekuna dziecka. Monitoring odbywa się co najmniej raz w miesiącu przez okres 1-go kwartału od jego opracowania, a następnie nie rzadziej niż raz na kwartał aż do jego zakończenia.

Załącznik nr 1

https://www.niebieskałinia.info/images/NK_A.pdf

Załącznik nr 2

https://www.niebieskałinia.info/images/NK_B.pdf

przemoc wobec dzieci

Kwestionariusz szacowania ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia ludzkiego służący stwierdzeniu zasadności zatrzymania, o którym mowa w art. 15a ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, lub wydania nakazu i zakazu, zakazu zbliżania, zakazu kontaktowania lub zakazu wstępu¹

Imię i nazwisko osoby doznającej przemocy domowej:

Czas rozpoczęcia czynności											
g	m	m								r	r

Miejsce interwencji lub realizowanych czynności służbowych: .....

Pytania adresowane do osoby dorosłej o sytuację dziecka:

Zwróć uwagę, że w domu może być kilkoro dzieci, wobec każdego wypełnij odrębny kwestionariusz.

	Czynniki ryzyka	wstaw znak „X” ²	
1.	Czy osoba stosująca przemoc domową bije, uderza, popycha dziecko lub rzuca w dziecko ciężkim lub niebezpiecznym przedmiotem?		Jeżeli udzielono pozytywnej odpowiedzi choć na 1 z 5 pytań, odizoluj osobę stosującą przemoc domową: 1) rozważ zatrzymanie, a 2) bezpośrednio po zwolnieniu osoby wydaj nakaz i zakaz, zakaz zbliżania, zakaz kontaktowania lub zakaz wstępu.
2.	Czy osoba stosująca przemoc domową rzuciła dzieckiem?		
3.	Czy osoba stosująca przemoc domową dusiła dziecko?		
4.	Czy osoba stosująca przemoc domową przypalała dziecko papierosem lub innym rozgrzanym przedmiotem?		
5.	Czy osoba stosująca przemoc domową naruszyła wolność seksualną dziecka, w tym czy doszło do zgwałcenia dziecka, obcowania płciowego z dzieckiem, doprowadzenia dziecka do innej czynności seksualnej?		
6.	Czy osoba stosująca przemoc domową w przeszłości uderzyła dziecko przedmiotem lub rzuciła w dziecko przedmiotem?		Jeżeli udzielono pozytywnej odpowiedzi na 4 albo więcej pytań z pytań nr 6–15, odizoluj osobę stosującą przemoc domową: 1) rozważ zatrzymanie albo 2) wydaj nakaz i zakaz, zakaz zbliżania, zakaz kontaktowania lub zakaz wstępu.
7.	Czy osoba stosująca przemoc domową jest agresywna wobec dziecka?		
8.	Czy kiedykolwiek konieczna była obrona dziecka przed osobą stosującą przemoc domową?		
9.	Czy osoba stosująca przemoc domową groziła dziecku lub straszyla dziecko pozbawieniem życia lub zastosowaniem przemocy fizycznej?		
10.	Czy osoba stosująca przemoc domową była wcześniej karana za przestępstwa z użyciem przemocy (w rodzinie lub poza nią)?		
11.	Czy uważasz, że osoba stosująca przemoc domową może zrobić krzywdę dziecku?		
12.	Czy agresywne zachowanie osoby stosującej przemoc domową wobec dziecka zdarzało się wcześniej?		
13.	Czy dziecko próbowało kiedykolwiek popełnić samobójstwo z powodu doświadczenia przemocy ze strony osoby stosującej przemoc domową bądź deklaruje popełnienie samobójstwa z tego powodu?		

14.	Czy dziecko jest w wieku od 0 do 6 lat?		
15.	Czy dziecko jest niepełnosprawne?		

.....
(czytelny podpis policjanta wypełniającego kwestionariusz)

¹Wymienione skróty oznaczają:

- nakaz i zakaz: nakaz opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia i zakaz zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia,
- zakaz zbliżania: zakaz zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej na wyrażoną w metrach odległość,
- zakaz kontaktowania: zakaz kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej,
- zakaz wstępu: zakaz wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, obiektu sportowego lub miejsca pracy, i przebywania na tym terenie.

²W przypadku wystąpienia czynników ryzyka zaznacz „X” w kratce.

Załącznik nr 4

Kwestionariusz - Czy doznajesz przemocy domowej?

Czy zdarza się, że ktoś bliski:

- traktuje Cię w sposób, który Cię rani ?
- obrzuca Cię obelgami, wyzwiskami ?
- zmusza Cię do robienia rzeczy, które Cię poniżają ?
- popycha Cię, policzkuje, uderza, szarpie ?
- nie pozwala Ci widywać się z przyjaciółmi i rodziną ?
- grozi, że Cię zabije lub zrani ?
- niszczy Twoją własność ?
- mówi ci, że wie, co jest słuszne dla ciebie?
- ośmiesza lub obraża ludzi, których lubisz i cenisz?
- stale krytykuje Twoją osobę (poglądy, uczucia, pochodzenie, wykształcenie)?
- mówi ci, że jesteś głupia, że do niczego się nie nadajesz?
- nie pozwala ci widywać się i rozmawiać z przyjaciółmi, rodziną?
- dusił, kopał, obezwładniał, wykręcał ręce?
- groził ci nożem, siekierą, bronią palną?
- groził ci, że cię zabije lub dotkliwie zrani?
- obwinia cię za swoje agresywne zachowanie, mówi ci, że wszystkiemu ty jesteś winna?
- zmuszał cię do pożycia seksualnego?
- zmusza cię do uprawiania praktyk seksualnych, które ci się nie podobają?
- straszył cię, że pobije twoich przyjaciół, jeśli będą próbowali ci pomóc?
- zabiera ci pieniądze, każe o nie prosić lub po prostu nie chce ich dawać?
- zachowuje się wobec dzieci w sposób budzący Twój sprzeciw?
- grozi, że zabierze ci wszystko (dzieci, pieniądze, dom), jeśli nie będziesz mu posłuszną?
- przeprasza cię, rozpieszcza prezentami po tym, jak cię pobił?
- Czy czujesz się nieswojo, gdy dochodzi do spotkania z twoimi przyjaciółmi w obecności partnera?
- Czy w czasie trwania małżeństwa zerwałaś/łeś kontakty z przyjaciółmi, rodziną?
- Czy jesteś z partnerem, bo mówił ci, że cię zabije, jeśli od niego odejdiesz?
- Czy kiedykolwiek byłaś/łeś tak pobita/y przez partnera, że wymagałaś/łeś pomocy lekarskiej lub leczenia szpitalnego?
- Czy czujesz się zagrożona/y w swoim domu?

Podsumowanie

Jeśli choć na jedno pytanie odpowiedź brzmiała twierdząco, istnieje duże prawdopodobieństwo, że doświadczasz przemocy w rodzinie. Zastanów się, czy czujesz się bezpiecznie w swoim domu. Spróbuj porozmawiać z kimś zaufanym, o tym co się dzieje w Twoim związku.